

gemeente
HEEZE-LEENDE

Sluit je aan en koppel af

Ga mee duurzaam vooruit!

Met interviews, voorbeelden, tips en een stappenplan, speciaal voor de inwoners van gemeente Heeze-Leende.

Heeze-Leende
Duurzaam vooruit

gemeente
HEEZE-LEENDE

Sluit je aan en koppel af!

Gemeente Heeze-Leende gaat duurzaam vooruit!

Alleen samen zorgen we dat onze leefomgeving bestand is tegen de steeds vaker voorkomende hoosbuien en langdurige droogte.

Doe mee!

In dit boekje leren we je in sneltreinvaart alles over regenwater afkoppelen. Dat wil simpelweg zeggen dat het regenwater dat op het dak en de oprit valt niet meer in het riool verdwijnt. Het regenwater stroomt dan weer de bodem in. Daarnaast helpt ook een groen dak om regenwater op te vangen. Dat is goed voor de tuin, goed voor de natuur en daarmee goed voor mens en dier. En we zullen alvast iets verklappen: de gemeente betaalt mee...

Veel plezier met afkoppelen!

Heeze-Leende
Duurzaam vooruit

De voordelen van je regenpijp afkoppelen

Nu verdwijnt het regenwater in het riool, dat bij hevige regenbuien overbelast raakt. Soms komt dan vuil rioolwater in het oppervlaktewater terecht, zoals meren, beken en rivieren.

Hoe mooi zou het zijn als al het regenwater terechtkomt waar het hoort? Gewoon in onze eigen tuin!

Zo makkelijk is het:

- ① Je zaagt een stuk van ongeveer 16 cm uit de regenpijp.
- ② Je monteert een bocht.
- ③ Je leidt het regenwater van de gevel af richting de tuin.

Een stappenplan lees je op pagina 9.

Regenton? Goed idee!

Een regenton plaatsen en regenwater afkoppelen zijn twee verschillende dingen. Je kunt er altijd voor kiezen om naast het afkoppelen van de regenpijp ook een regenton aan te sluiten. Sluit de regenton aan met een vulautomaat. De vulautomaat zorgt ervoor dat als de ton vol is het overtollig water weer terug de afgekoppelde regenpijp in wordt gebracht, en infiltreert in de tuin.

Regenton? Hergebruik je regenwater

Vang je regenwater op in een regenton? Behalve dat het hemelwater gratis en milieuvriendelijk is, heeft het ook andere voordelen. Het hemelwater is van nature zacht en schoon omdat het geen kalk bevat. Zowel kamerplanten als de planten in de tuin doen het beter op kalkloos regenwater en er komen geen kalk strepen op de ramen of op de auto bij het wassen.

Regenwater opslaan met de regenton

Regenwater afkoppelen is goed te combineren met een regenton. Ideaal om je planten in potten en bakken en kamerplanten ermee water te geven. Regenwater is veel beter voor je (kamer)planten. Vooral vetplanten worden hier heel erg blij van!

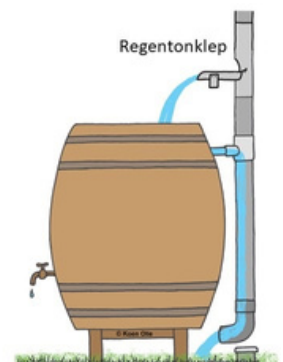
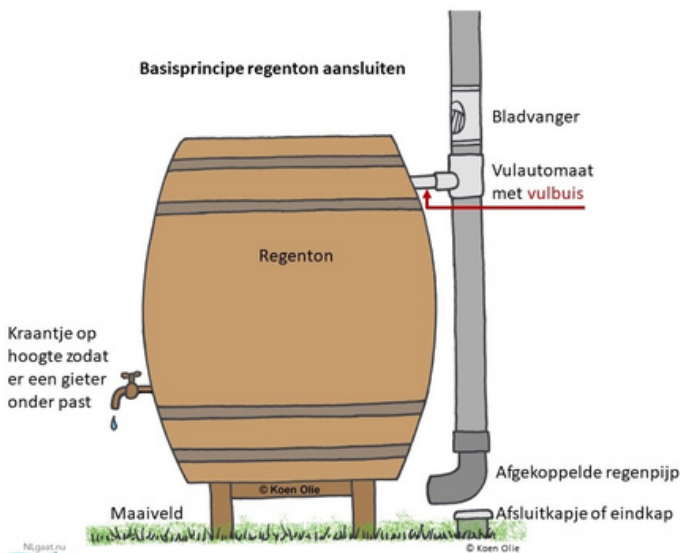
Wat heb je nodig?

- een regenton - een vulautomaat - een bocht (van zink of pvc) - een bladvanger - een ijzerzaag

Stappenplan:

Plaats de regenton naast de regenpijp. Volg dan deze stappen:

- 1 Plaats een bladvanger als er veel blad in je dakgoot komt.
- 2 Monteer een vulautomaat. Daarmee stroomt het overtollig water weer terug de regenpijp in.
- 3 Koppel de regenpijp daarna af zoals op pagina 9 is aangegeven. Als de ton vol is, wil je natuurlijk niet dat het water alsnog in het riool komt!

Een regenton installeren is wat anders dan het regenwater afkoppelen.

De kern van het regenwater afkoppelen is dat het regenwater van het vuilwaterriool afgesloten wordt zoals op deze afbeelding is getoond.

Met een gemiddeld dakoppervlak van 25 M² stroomt er 20.000 liter regenwater per jaar uit één regenpijp.

Wist je dat...?

Ons klimaat wordt warmer en droger. Tegelijkertijd neemt de kans op hevige regenbuien met meer dan 25% toe.

Bij hevige regenval raken riolen en de waterzuivering overbelast. De riolen en de waterzuivering moeten dan gebruik maken van een overstort. Deze lost het ongezuiverde (riool)water in het oppervlaktewater (onder andere de Grootte Aa). Dit is noodzakelijk om te voorkomen dat het afvalwater op onze straten en in onze woningen terecht komt.

Rioolwater is vuil

Rioolwater zit vol biologische vervuiling, maar ook antibiotica, anticonceptie, chemoresten, vetten en chemicaliën. Je kunt je wel voorstellen dat dit niet goed is voor de vogels, vissen en heel veel ander leven in de natuur.

Watertekort

Veel jonge aangeplante en grote oude bomen, zoals in het Leenderbos, in de Herbertusbossen en op de Strabrechtse Heide, hebben het door watertekorten erg moeilijk. Afkoppelen zorgt voor een hogere grondwaterstand en dat kunnen onze bossen goed gebruiken!

Waterberging Kleine Dommel

Misschien heb je het al eens gezien. Het beekdal van de Kleine Dommel is de afgelopen jaren veranderd. Om wateroverlast bij hoog water te voorkomen, ligt er sinds 2018 ten zuiden van de A67 een waterbergingsgebied. Het is zo'n 440 voetbalvelden groot en er kan anderhalf miljoen kuub water in worden opgevangen. Zo zorgen we ervoor dat onze burens in Geldrop droge voeten houden.

Zeldzame natuur krijgt weer kans

Ook zorgen we ervoor dat het grondwaterpeil stijgt en het (regen)water langer in de omringende natuurgebieden wordt vastgehouden. Zo krijgt zeldzame natuur, die door verdroging is aangetast, weer kans om te groeien en bloeien!

Waterschap De Dommel heeft dit project samen met gemeente Heeze-Leende, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap en Rijkswaterstaat uitgevoerd.

Er stroomt per jaar uit één regenpijp gemiddeld 20.000 liter regenwater! Volgens het KNMI valt er gemiddeld 800 liter regenwater per m2 per jaar op je dak. In onze gemeente hebben we maar liefst 1.850.000 m2 dakoppervlak. Stel je dus eens voor hoeveel regenwater we samen kunnen laten infiltreren in de bodem!

Is jouw tuin geschikt?

Voor je de regenpijp afkoppelt, is het belangrijk een paar zaken te controleren om wateroverlast te voorkomen.

- * Zorg ervoor dat het water wegstroomt naar een lager gelegen deel van de tuin, weg van het huis.
- * De tuin moet niet-betegelde ruimte hebben voor de opvang van water. Voor elke m2 dak die wordt afgekoppeld, moet je ongeveer een halve m2 niet betegelde grond hebben met een diepte van ca. 5 tot 7 centimeter.
- * Houd rekening met hoosbuien: heeft je tuin op die momenten een gedeelte waar water kan blijven staan, een overloop naar het riool of heb je bijvoorbeeld een vijver om extreme buien op te vangen?
- * Bijna alle grond in onze gemeente is ideaal om het water gewoon in de tuin te laten stromen. Als het water na het regenen snel de grond inzakt, kun je daar vanuit gaan.

Twijfel je? Doe dan de emmerproef:

- * Graaf een gat van 30 x 30 x 30 centimeter;
- * Vul dit gat tot de rand met een emmer water;
- * Herhaal dit zodra het water weggezakt is;
- * Noteer de tijd nadat het water van de tweede emmer is weggezakt;
- * Duurt dit minder dan 1,5 uur? Dan is jouw bodem geschikt.
Duurt het langer dan 1,5 uur? Raadpleeg dan onze afkoppelcoach Lanny Olie (zie pagina 13).

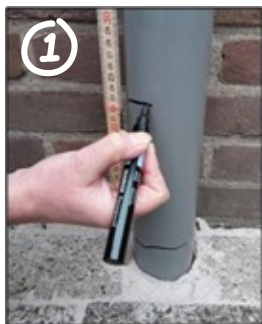
Aan de slag!

Hoe werkt het?

Je wilt dat het water van je huis de tuin instroomt.

Benodigheden

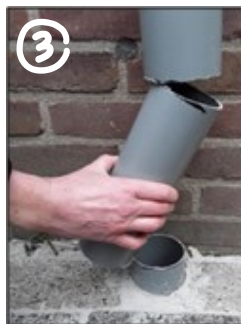
Bochtstuk (zink of pvc), pvc-afsluitkap en een ijzerzaag.

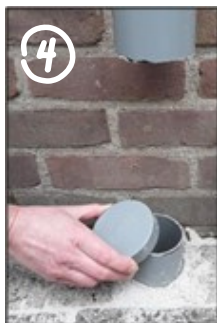
Markeer vanaf de grond +/- 3 cm en 20 cm af op de regenpijp.

Begin de bovenste zaagsnede. Zaag daarna de pijp helemaal door.

Herhaal dit zodat er een stuk regenpijp van +/- 17 cm loskomt. Vlak de randen af met een klein stukje schuurpapier.

Dop de onderkant van de pijp af met het afsluitkapje. Lijm is niet nodig.

Schuif de bocht op de bovenkant van de regenpijp.

Leidt het regenwater naar een plek in de tuin waar het goed kan infiltreren.

Meer info:

- * www.waterklaar.nl
- * www.rainproof.nl
- * www.huisjeboompjebeter.nl

Deze enthousiaste bewoners doen ook mee!

Kees en Ine uit Heeze zijn goed bezig! Na het adviesgesprek met Lanny, de afkoppelcoach, zijn ook zij enthousiast aan de slag gegaan met afkoppelen. Inmiddels zijn hun regenpijpen afgekoppeld en hebben ze diverse regentonnen in gebruik. Hierdoor vangen ze meer water op in hun tuin, voorkomen ze verdroging en verspilling van drinkwater.

**Volgens Kees en Ine uit Heeze geldt:
"Regenwater vergaren is drinkwater besparen!"**

Klaar?

Nog niet helemaal. Het water moet nog tot ongeveer 1,5 meter van je gevel wegstromen. Even uitvogelen hoe jij dat wilt vormgeven. Laat je creativiteit stromen!

Maak bijvoorbeeld een beekloop van klinkertjes, sierkeien, perzikipitten, schelpen of grind. Graaf een geul uit. Maak een beekloopje met wat dakpannen. Leid het water naar een vijver of een verlaging in de tuin (wadi)...

Het kan allemaal. Zolang het water maar wat hoogteverschil heeft.

Een groen dak kan een prachtig uitzicht bieden!

Daarnaast helpen groene daken om regenwater op te vangen. En hoe meer neerslag tijdens hevige regenbuien opgevangen wordt, hoe kleiner de kans dat het riool overbelast raakt. Bovendien zorgt een groen dak voor een betere isolatie van je huis. Zo kan in de zomer de airco uit en in de winter de verwarming een graadje lager. Op de meeste platte of licht hellende daken kan er, afhankelijk van het gewicht, een groen dak aangelegd worden. We adviseren je om hierover contact op te nemen met een groendakspecialist.

Wist je dat..

Je een groen dak kunt combineren met zonnepanelen? De verkoelende werking van de planten vergroot zelfs de opbrengst van je zonnepanelen!

Maak kennis met Lanny! Onze afkoppelcoach!

Wil je toch liever (gratis) advies voordat je zelf aan de slag gaat? Maak dan een afspraak met onze afkoppelcoach Lanny Olie.

Zij komt op afspraak bij je langs voor een gratis (tuin)tafelgesprek. Zij geeft advies, goede voorlichting, laat inspirerende voorbeelden zien en beantwoordt al je vragen over het afkoppelen van hemelwater en de aanleg van groene daken.

Mail of bel Lanny via
lanny.olie@nlgaat.nu of 06-58076183.

**Wil je het nog grondiger aanpakken? Dat kan!
Bijvoorbeeld met een wateropslagtank onder de grond.
Hiermee kun je regenwater gebruiken voor je tuin, of
nog mooier; voor je toilet of wasmachine! Meer weten?
Vraag het onze Lanny!**

Ontvang een bijdrage!

Ben jij eigenaar van een woning of (bedrijfs)pand in gemeente Heeze-Leende en wil jij bijdragen aan een groene, koele en waterveilige omgeving?

We helpen je daar graag bij! Eerder maakte je al kennis met onze afkoppelcoach. Maar we gaan verder dan dat. We ondersteunen het afkoppelen van regenwater en de aanleg van groene daken met een tegemoetkoming in de kosten.

Hoe hoog is de bijdrage?

Voor het aanleggen van een groen dak ontvang je maximaal €25,- per m², met een maximum van €1.000,-.

Voor het afkoppelen van regenwater worden de materiaalkosten vergoed. Je ontvangt hiervoor maximaal €5,- per afgekoppelde m², met een maximum van €500,-.

Kijk voor meer informatie op:

www.heeze-leende.nl/sluit-je-aan-en-koppel-af.

Heb je een huurwoning?

Ook dan kun je je regenpijp afkoppelen. Vraag vooraf eerst toestemming van je verhuurder. Huur je een woning via WoCom, dan kun je meteen starten met je aanvraag! WoCom geeft huurders in gemeente Heeze-Leende toestemming om de regenpijpen af te koppelen.

Meer doen? Tegels wippen!

Kijk eens goed rond in je eigen tuin. Zijn al die stenen en tegels wel echt nodig? Met minder tegels kan het water makkelijker weg en ziet de tuin er veel mooier uit. Alle kleine beetjes helpen. Veel werk? Dat valt reuze mee! Bodembedekkers zijn ideaal voor een groene, onderhoudsvriendelijke tuin. Kies ook voor vaste planten in plaats van eenjarige. Vaste planten komen namelijk ieder voorjaar weer op waardoor je niet telkens nieuwe planten hoeft te kopen. De bodem droogt minder snel uit, dus je hoeft ook minder water te geven. Of plant bomen voor verkoeling en privacy!

Wat doe ik met mijn oude bestrating?

Zoals je eerder hebt gelezen, kun je er een beekloop mee maken voor je regenwater. Maar je kunt er ook muurtjes van maken voor een tuinborder. Of met een beetje creativiteit maak je van de oude tegels zelf een insectenhotel. Metsel de stenen op elkaar met flink wat kieren en ruimtes, of stapel ze los op elkaar met aarde ertussen. Plaats er nog wat hout met gaten tussen en je hebt een ideaal verblijf voor spinnen en insecten.

Doe mee! Sluit je aan en koppel af!

Ben je al afgekoppeld of is je tuin/dak vergroend? Mail je verhaal met foto naar duurzaamvooruit@heeze-leende.nl. dan inspireren wij andere inwoners met jouw goede voorbeeld!

GA VOOR MEER INFO NAAR

WWW.HEEZE-LEENDE.NL/SLUIT-JE-AAN-EN-KOPPEL-AF

